

Pokyny

Pokyny 04/2021 týkající se kodexů chování jakožto nástrojů pro předávání údajů

Verze 2.0

Přijato dne 22. února 2022

Historie verzí

Verze 2.0	22. února 2022	Přijetí pokynů po veřejné konzultaci
Verze 1.0	7. července 2021	Přijetí pokynů pro veřejnou konzultaci

SHRNUTÍ

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v článku 46 požaduje, aby správci/zpracovatelé zavedli vhodné záruky pro předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím. Za tímto účelem GDPR diverzifikuje vhodné záruky, které mohou podle článku 46 používat organizace k vytvoření rámce pro předávání údajů do třetích zemí, mimo jiné prostřednictvím zavedení kodexů chování jako nového mechanismu předávání (čl. 40 odst. 3 a čl. 46 odst. 2 písm. e). V tomto ohledu, jak stanoví čl. 40 odst. 3, se správci nebo zpracovatelé, na něž se GDPR nevztahuje a kteří se nacházejí ve třetích zemích, mohou po schválení kodexu chování příslušným dozorovým úřadem a poté, co mu Komise přizná obecnou platnost v rámci Unie, tímto kodexem řídit a používat ho za účelem poskytování vhodných záruk, pokud jde o údaje předávané do třetích zemí. Tito správci a zpracovatelé jsou povinni prostřednictvím smluvních nebo jiných právně závazných nástrojů učinit závaznými a vymahatelnými své závazky k uplatňování příslušných záruk stanovených kodexem, včetně práv subjektů údajů podle čl. 40 odst. 3. V pokynech jsou uvedeny prvky, na které by měla být v rámci těchto závazků zaměřena pozornost.

Rovněž je třeba poznamenat, že o kodex určený pro předávání údajů, kterým se řídí dovozce údajů ve třetí zemi, se mohou opírat správci/zpracovatelé, na něž se vztahuje GDPR (tj. vývozci údajů), aby splnili své povinnosti v případě předávání údajů do třetích zemí v souladu s GDPR, aniž by tito správci/zpracovatelé museli sami takový kodex dodržovat.

Pokud jde o obsah kodexu určeného pro předávání údajů a poskytování vhodných záruk ve smyslu článku 46, měl by se kodex chování zabývat základními zásadami, právy a povinnostmi vyplývajícími z GDPR pro správce/zpracovatele, ale také zárukami, které se konkrétně týkají předávání údajů (například pokud jde o otázku následného předávání či otázku kolize právních předpisů ve třetí zemi). S ohledem na záruky poskytované stávajícími nástroji pro předávání údajů podle článku 46 GDPR a v zájmu zajištění jednotné úrovně ochrany, jakož i s přihlédnutím k rozsudku Soudního dvora EU ve věci Schrems II¹, uvádějí pokyny kontrolní seznam prvků, které by měl kodex chování určený pro předávání údajů obsahovat.

Kodex chování může být zprvu vypracován pouze za účelem upřesnění otázky uplatňování GDPR v souladu s čl. 40 odst. 2 („kodex podle GDPR“) nebo také jako kodex určený pro předávání údajů v souladu s čl. 40 odst. 3. V důsledku toho může být v závislosti na jeho původním rozsahu působnosti a obsahu nutné pozměnit kodex tak, aby zahrnoval všechny výše uvedené prvky, pokud se má používat jako nástroj pro předávání údajů.

Tyto pokyny, které doplňují pokyny Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB) 1/2019 týkající se kodexů chování a subjektů pro monitorování podle nařízení 2016/679, objasňují úlohu různých aktérů zapojených do stanovování zásad kodexu, který má být používán jako nástroj pro předávání údajů, a dále postup přijímání pomocí vývojových diagramů.

¹ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 16. července 2020; Data Protection Commissioner v Facebook Ireland Limited a Maximillian Schrems.

Obsah

SHRNUTÍ	3
1 CÍL POKYNŮ	5
2 CO JSOU KODEXY CHOVÁNÍ JAKOŽTO NÁSTROJ PRO PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ?	5
3 JAKÝ BY MĚL BÝT OBSAH KODEXU CHOVÁNÍ JAKOŽTO NÁSTROJE PRO PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ?	7
4 KDO JSOU AKTÉŘI ZAPOJENÍ DO VYPRACOVÁNÍ KODEXU, KTERÝ SE MÁ POUŽÍVAT JAKO NÁSTROJ PRO PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ, A JAKÁ JE JEJICH ÚLOHA?	9
4.1 Vlastník kodexu	9
4.2 Subjekt pro monitorování	9
4.3 Dozorové úřady	10
4.4 Evropský sbor pro ochranu osobních údajů	10
4.5 Komise	10
5 POSTUP PŘIJÍMÁNÍ KODEXU CHOVÁNÍ PRO PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ	10
6 JAKÉ JSOU ZÁRUKY, KTERÉ MAJÍ BÝT PODLE KODEXU POSKYTOVÁNY?	11
6.1 Závazné a vymahatelné závazky, které mají být zavedeny	11
6.2 Kontrolní seznam prvků, které by měl obsahovat kodex chování určený pro předávání údajů 14	
Příloha 1 – PŘIJETÍ KODEXU CHOVÁNÍ ZA ÚČELEM PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ – VÝVOJOVÝ DIAGRAM	16
A – Přijetí nadnárodního kodexu určeného pro předávání údajů	16
B – Změny nadnárodního kodexu, který má být používán jako kodex určený pro předávání údajů	16

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů

s ohledem na čl. 70 odst. 1 písm. e) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (dále jen „GDPR“),

s ohledem na Dohodu o EHP, a zejména na přílohu XI a protokol 37 k této dohodě, ve znění rozhodnutí Smíšeného výboru EHP č. 154/2018 ze dne 6. července 2018²,

s ohledem na články 12 a 22 jednacího řádu,

PŘIJAL TYTO POKYNY:

1 CÍL POKYNŮ

1. Cílem těchto pokynů je upřesnit uplatňování čl. 40 odst. 3 GDPR týkajícího se kodexů chování jako vhodných záruk pro předávání osobních údajů do třetích zemí v souladu s čl. 46 odst. 2 písm. e) GDPR. Jejich cílem je poskytnout také praktické pokyny, i pokud jde o obsah takových kodexů chování, proces jejich přijímání a zapojené aktéry, jakož i požadavky, které musí kodex chování pro předávání údajů splňovat, a dále záruky, které musí poskytovat.
2. Tyto pokyny by měly sloužit také jako srozumitelný referenční materiál pro všechny dozorové úřady a EDPB a napomáhat Evropské komisi (dále jen „Komise“) při hodnocení kodexů jednotným způsobem a měly by pomoci zefektivnit postupy spojené s procesem posuzování. Měly by také poskytovat větší transparentnost a zajistit, aby vlastníci kodexů, kteří hodlají požádat o schválení kodexu chování, který má být používán jako nástroj pro předávání údajů (dále jen „kodex(y) určený(é) pro předávání“ údajů), byli plně obeznámeni s postupem a rozuměli formálním požadavkům a příslušným mezním aspektům, které jsou pro vytvoření takového kodexu chování požadovány.
3. Tyto pokyny doplňují pokyny EDPB č. 1/2019 týkající se kodexů chování a subjektů pro monitorování podle nařízení 2016/679, které stanoví obecný rámec pro přijímání kodexů chování (dále jen „pokyny 1/2019“). Úvahy uvedené v pokynech 1/2019, zvláště pokud jde o přípustnost, předkládání a kritéria pro schvalování, jsou tedy platné i v souvislosti s přípravou kodexů určených pro předávání údajů.

2 CO JSOU KODEXY CHOVÁNÍ JAKOŽTO NÁSTROJ PRO PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ?

4. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v článku 46 požaduje, aby správci/zpracovatelé zavedli vhodné záruky pro předávání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím.
5. Za tímto účelem GDPR diverzifikuje vhodné záruky, které mohou podle článku 46 používat organizace k vytvoření rámce pro předávání údajů do třetích zemí, mimo jiné prostřednictvím zavedení kodexů chování jako nového mechanismu předávání (čl. 40 odst. 3 a čl. 46 odst. 2 písm. e). V tomto ohledu,

² Odkazy na „členské státy“ v celém tomto dokumentu je třeba chápat jako odkazy na „členské státy EHP“.

jak stanoví čl. 40 odst. 3, se správci nebo zpracovatelé, na něž se GDPR nevztahuje a kteří se nacházejí ve třetích zemích, mohou po schválení kodexu chování příslušným dozorovým úřadem a poté, co mu Komise přizná obecnou platnost v rámci Unie, tímto kodexem řídit a používat ho za účelem poskytování vhodných záruk, pokud jde o údaje předávané do třetích zemí. Tito správci a zpracovatelé jsou povinni prostřednictvím smluvních nebo jiných právně závazných nástrojů učinit závaznými a vymahatelnými své závazky k uplatňování příslušných záruk stanovených kodexem, včetně práv subjektů údajů podle čl. 40 odst. 3.

6. Kodexy chování mohou připravovat sdružení nebo jiné subjekty zastupující kategorie správců nebo zpracovatelů (vlastníci kodexu), jak je uvedeno v čl. 40 odst. 2. Jak je uvedeno v pokynech 1/2019, neúplný seznam možných vlastníků kodexů zahrnuje: obchodní a zastupující sdružení, odvětvové organizace, akademické organizace a zájmové skupiny. Podle stejných pokynů by kodexy určené pro předávání údajů mohly být například vypracovány subjekty zastupujícími určité odvětví (např. sdružení/svaz v odvětví bankovníctví, finančnictví a pojišťovnictví), ale mohly by být vypracovávány i pro samostatná odvětví, která mají společnou zpracovatelskou činnost a stejné charakteristiky a potřeby zpracování (např. kodex týkající se lidských zdrojů vypracovaný sdružením/svazem odborníků na lidské zdroje, popřípadě kodex týkající se osobních údajů dětí). Takové kodexy by tímto způsobem umožnily správcům a zpracovatelům ve třetích zemích, kteří podle kodexu přijímají údaje, aby pro tato předávání vytvořili konkrétní rámec a současně lépe zohlednili specifické potřeby zpracování ve svém odvětví nebo společné zpracovatelské činnosti. Jako takové by kodexy mohly sloužit coby lépe přizpůsobený nástroj ve srovnání s jinými mechanismy předávání, které jsou k dispozici podle článku 46. Kodexy chování, které mají být používány jako nástroj pro předávání údajů, umožní danému správci nebo zpracovateli ve třetí zemi zejména poskytovat vhodné záruky v případech vícenásobného předávání do třetí země, které je typické pro dané odvětví nebo činnost zpracování údajů. Navíc subjekty, které používají kodexy chování, nemusí patřit do stejné skupiny, aby mohly pro svá předávání vytvářet rámce (jako je tomu v případě závazných podnikových pravidel).
7. Rovněž je třeba poznamenat, že o kodex určený pro předávání údajů, kterým se řídí dovozce údajů ve třetí zemi, se mohou opírat správci/zpracovatelé, na něž se vztahuje GDPR (tj. vývozci údajů), aby splnili své povinnosti v případě předávání údajů do třetích zemí v souladu s GDPR, aniž by tito správci/zpracovatelé museli sami takový kodex dodržovat. Kodex určený pro předávání údajů by proto mohl představovat rámec pro předávání ze strany správců/zpracovatelů, kteří se daným kodexem chování neřídí, správcům/zpracovatelům ve třetí zemi, kteří daný kodex chování dodržují, a to za předpokladu, že je v právně závazném nástroji obsažen závazek dodržovat při zpracování předávaných údajů povinnosti stanovené tímto kodexem chování, zejména pokud jde o práva subjektů údajů. To znamená, že dovozce údajů ve třetí zemi musí dodržovat kodex určený pro předávání, zatímco vývozci údajů, na které se vztahuje GDPR, tento kodex nutně dodržovat nemusí. Skupiny společností, které předávají údaje od subjektů, na něž se vztahuje GDPR, subjektům nacházejícím se mimo EHP, mohou jako nástroj pro předávání údajů také použít kodex chování, pokud se subjekty mimo EHP řídí tímto kodexem určeným pro předávání a přijaly v souvislosti s předáváním právně závazné a vymahatelné závazky.

Příklad č. 1³: Společnost XYZ má sídlo v Itálii a její přidružené společnosti se nacházejí v Německu, Nizozemsku, Španělsku a Belgii. Pro účely správy IT nástrojů používaných touto skupinou využívá společnost XYZ služeb poskytovatele cloudových služeb se sídlem ve třetí zemi, který nepůsobí na

³Tímto příkladem není dotčeno doporučení EDPB 01/2020 týkající se opatření, která nástroje pro předávání údajů doplňují.

území EU. Proces zpracování údajů v rámci používání IT nástrojů zahrnuje předání údajů ze strany společnosti XYZ a jejích přidružených společností poskytovateli cloudových služeb za účelem jejich uložení. Vzhledem k tomu, že poskytovatel cloudových služeb ve třetí zemi dodržuje kodex chování, který se má používat jako nástroj pro předávání údajů týkajících se cloudových služeb a který je schválen podle čl. 40 odst. 5, mohou být toky údajů ze strany společnosti XYZ a jejích přidružených společností směrem k poskytovateli cloudových služeb zaštitěny kodexem chování, kterým se poskytovatel cloudových služeb řídí. V tomto případě se použití kodexu chování ze strany poskytovatele cloudových služeb namísto jiných nástrojů pro předávání údajů, jako jsou závazná podniková pravidla, jeví jako vhodnější v tom smyslu, že kodex chování nevyžaduje, aby správce/zpracovatel jednající jako dovozce působil v rámci EHP, zatímco při použití závazných podnikových pravidel se působení v rámci EHP v případě skupin společností vyžaduje. Kodex chování představuje výhodu také při řešení vícenásobného předávání údajů pomocí jednoho nástroje ve srovnání s (plně) smluvními řešeními, jako jsou standardní smluvní doložky.

8. Kodex určený pro předávání údajů by mohl rovněž zaštiťovat předávání údajů od správců/zpracovatelů, na které se vztahuje GDPR, správcům/zpracovatelům ve třetí zemi, kteří dodržují stejný kodex chování pro předávání údajů, a to v každém případě, jak je vysvětleno výše, za předpokladu, že v právně závazném nástroji je obsažen závazek dodržovat povinnosti vyplývající z kodexu chování, včetně povinností týkajících se práv subjektů údajů, jak jsou zakotvena v GDPR.

Příklad č. 2: Sdružení zastupující kategorie správců/zpracovatelů, kteří se podílejí na stejném typu výzkumných činností pro odvětví zdravotnictví a kteří pravidelně předávají údaje správcům/zpracovatelům ze třetích zemí, vypracuje kodex chování, který má sloužit také jako nástroj pro předávání údajů. Příslušní správci/zpracovatelé působící v EHP dodržují tento kodex chování, který dodržují i správci/zpracovatelé ze třetích zemí. Tímto kodexem chování může být zaštitěno předávání údajů v rámci výzkumných činností správcům/zpracovatelům nacházejícím se ve třetích zemích.

9. Do míry, v jaké je velmi pravděpodobné, že kodexy určené pro předávání údajů budou příslušnými subjekty používány k vytvoření rámce pro předávání údajů z více než jednoho členského státu, a vzhledem k tomu, že tyto kodexy chování by měly mít podle čl. 40 odst. 9 GDPR obecnou platnost, byly by jako takové považovány za „nadmárodní kodexy“, jak jsou definovány v pokynech 1/2019⁴.

3 JAKÝ BY MĚL BÝT OBSAH KODEXU CHOVÁNÍ JAKOŽTO NÁSTROJE PRO PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ?

10. Jak je uvedeno výše, kodex chování určený pro předávání je jedním z nástrojů, které mohou organizace provádějící konkrétní činnosti zpracování údajů, např. v rámci konkrétního odvětví nebo společné zpracovatelské činnosti se stejnými charakteristikami zpracování a potřebami, používat k poskytování vhodných záruk pro předávání osobních údajů do třetí země v souladu s článkem 46.

⁴ Výraz nadnárodní kodexy odkazuje na kodexy, které se vztahují na činnosti zpracování ve více než jednom členském státě. Viz pokyny 1/2019, dodatek 1 – Rozlišení mezi národními a nadnárodními kodexy.

11. Rovněž ustanovení čl. 40 odst. 3 odkazující na skutečnost, že kodexy určené pro předávání mohou být dodržovány správci/zpracovateli, na něž se nevztahuje GDPR podle článku 3, doporučují, aby kodexy určené pro předávání údajů byly zčásti nebo celkově zformulovány spíše pro potřeby správců/zpracovatelů ze třetích zemí. Podle EDPB by proto předmětem kodexu určeného pro předávání údajů mělo být také stanovení pravidel, která bude muset správce/zpracovatel ze třetí země (dovozce údajů) dodržovat, aby zajistil, že osobní údaje budou při zpracování takovým správcem/zpracovatelem ze třetí země (tj. dovozcem údajů) náležitě chráněny v souladu s požadavky kapitoly V GDPR.
12. Pokud jde konkrétně o obsah, je třeba se za účelem poskytnutí vhodných záruk ve smyslu článku 46 zabývat následujícími prvky:
 - základními zásadami, právy a povinnostmi vyplývajícími z GDPR pro správce/zpracovatele a
 - zárukami, které se konkrétně týkají předávání údajů (například pokud jde o následné předávání údajů či kolizi právních norem ve třetí zemi).
13. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že kodex chování lze zprvu vypracovat pouze za účelem upřesnění otázky uplatňování GDPR v souladu s čl. 40 odst. 2 („kodex podle GDPR“), případně také jako kodex určený pro předávání údajů v souladu s čl. 40 odst. 3. V důsledku toho může být v závislosti na jeho původním rozsahu působnosti a obsahu nutné pozměnit kodex tak, aby zahrnoval všechny výše uvedené prvky, pokud se má používat jako nástroj pro předávání údajů.

Příklad č. 3: Asociace ABC sdružující organizace působící v odvětví přímého marketingu na úrovni EU přijala kodex chování, jehož cílem je upřesnit otázku uplatňování zásady transparentnosti a související požadavky podle GDPR v rámci činností zpracování pro toto odvětví. Asociace chce tento kodex chování používat jako nástroj k vytvoření rámce pro předávání údajů mimo EHP. Pokud se kodex chování zaměřuje na zásadu transparentnosti, musel by být změněn tak, aby navíc zahrnoval i vhodné záruky, které jsou požadovány za účelem mezinárodního předávání údajů, veškeré základní zásady a hlavní požadavky vyplývající z GDPR (kromě požadavku transparentnosti), a dále aby zahrnoval také záruky, které se konkrétně týkají předávání údajů, aby bylo možné docílit schválení takového kodexu jako kodexu určeného pro předávání údajů.

14. V každém případě bude v souladu s vysvětleními, která poskytl EDPB ve svých pokynech 1/2019, zapotřebí, aby všechny prvky poskytující výše uvedené vhodné záruky byly v kodexu stanoveny způsobem, který usnadní jejich účinné uplatňování a upřesní jejich uplatňování v praxi v případě konkrétní zpracovatelské činnosti nebo konkrétního odvětví⁵.
15. Kontrolní seznam prvků, které by měl kodex určený pro předávání údajů obsahovat, aby mohl být považován za kodex poskytující vhodné záruky, je uveden a vysvětlen níže v oddíle 6 těchto pokynů.

⁵ Viz pokyny 1/2019, oddíl 6.

4 KDO JSOU AKTÉŘI ZAPOJENÍ DO VYPRACOVÁNÍ KODEXU, KTERÝ SE MÁ POUŽÍVAT JAKO NÁSTROJ PRO PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ, A JAKÁ JE JEJICH ÚLOHA?

4.1 Vlastník kodexu

16. Vlastníkem kodexu je subjekt, sdružení/svaz nebo jiný subjekt, který vypracuje kodex chování určený pro předávání údajů, nebo upraví schválený „kodex podle GDPR“, který bude používán jako nástroj pro předávání údajů a předloží jej příslušnému dozorovému úřadu ke schválení⁶.

4.2 Subjekt pro monitorování

17. Stejně jako v případě kteréhokoli kodexu chování bude muset být jako součást kodexu zamýšleného pro předávání údajů určen subjekt pro monitorování, který bude v souladu s článkem 41 akreditován příslušným dozorovým úřadem. Přesněji řečeno, jeho úkolem bude sledovat, zda správci/zpracovatelé ze třetích zemí, kteří se k tomuto kodexu připojili, dodržují pravidla v něm stanovená⁷.
18. Vzhledem k tomu, že kodexy chování určené pro předávání údajů jsou také, popřípadě konkrétněji, zaměřeny na správce/zpracovatele ze třetích zemí, je třeba zajistit, aby subjekty pro monitorování byly schopny účinně monitorovat kodex, jak je uvedeno v pokynech 1/2019. Subjekty pro monitorování jednající v rámci pravidel kodexů určených pro předávání údajů se mohou nacházet buď pouze v EHP, popřípadě i mimo něj za předpokladu, že dotýčný subjekt pro monitorování má provozovnu v EHP. V této souvislosti se za provozovnu subjektu pro monitorování v EHP považuje místo, kde se nachází ústředí subjektu pro monitorování, popřípadě místo, kde se přijímají konečná rozhodnutí týkající se monitorovacích činností, a rovněž se vyžaduje, aby subjekt působící v EHP byl schopen kontrolovat jednotky subjektu pro monitorování mimo EHP a prokázat plnou odpovědnost za všechna rozhodnutí a opatření (včetně odpovědnosti za veškerá porušení).
19. Kromě toho může subjekt pro monitorování v EHP zadávat své činnosti externímu subjektu nacházejícímu se mimo EHP, který jedná jeho jménem, a to za předpokladu, že si tento subjekt zachová stejnou právní způsobilost a odbornost, jakou vyžadují kodex chování i akreditační požadavky, a že subjekt pro monitorování působící v EHP bude schopen zajistit účinnou kontrolu služeb poskytovaných smluvním subjektem a zachová si rozhodovací pravomoc, pokud jde o činnosti monitorování. Za účelem zajištění souladu s těmito akreditačními požadavky v případě, kdy subjekt pro monitorování zadá část svých úkolů subdodavatelům, uzavře subjekt pro monitorování smlouvu nebo jiný právní akt v souladu s právem Evropské unie, který je pro subdodavatele ve vztahu k subjektu pro monitorování závazný, a to takovým způsobem, aby všechny úkoly zadané subdodavateli splňovaly požadavky GDPR. Využití smluv o subdodávkách neznamená přenesení odpovědnosti: subjekt pro monitorování zůstává v každém případě odpovědný za dodržování kodexu chování při monitorování vůči orgánu dohledu. Subjekt pro monitorování zajišťuje, aby všichni subdodavatelé splňovali požadavky na akreditaci uvedené v tomto dokumentu, zejména pokud jde o nezávislost, neexistenci střetu zájmů a odbornost. Subjekt pro monitorování zahrne do smlouvy podepsané se subdodavateli zvláštní ustanovení o zajištění důvěrnosti osobních údajů, které mohou být při provádění úkolů monitorování případně

⁶ Další podrobnosti o požadavcích týkajících se vlastníka kodexu naleznete v definici vlastníka kodexu v oddílu 2 a v oddílu 5.3 pokynů 1/2019.

⁷ Další podrobnosti ohledně potřeby zřídit subjekt pro monitorování podle kodexu chování naleznete v oddílech 11 a 12 pokynů 1/2019.

sděleny subdodavateli, a zavede vhodná ochranná opatření pro případ předání těchto osobních údajů svým subdodavatelům.

4.3 Dozorové úřady

20. Úkolem příslušného dozorového úřadu bude v souladu s čl. 40 odst. 5 schválit návrh kodexu chování určeného pro předávání údajů nebo jeho změny za účelem jeho použití jakožto nástroje pro předávání údajů a akreditovat subjekt pro monitorování identifikovaný jako součást kodexu s ohledem na další požadavky na akreditaci, které se týkají kodexů chování určených pro předávání údajů.

4.4 Evropský sbor pro ochranu osobních údajů

21. V souladu s čl. 40 odst. 7 a čl. 64 odst. 1 písm. b) bude EDPB požádán o stanovisko k návrhu rozhodnutí dozorového úřadu, jehož cílem je schválit kodex určený pro předávání údajů nebo provedení změny kodexu chování za účelem jeho použití i jako nástroje pro předávání údajů⁸.

4.5 Komise

22. Jak stanoví čl. 40 odst. 9, může Komise přijetím prováděcího aktu rozhodnout, že kodex určený pro předávání údajů a schválený dozorovým úřadem má obecnou platnost v rámci Unie. Při tvorbě rámce pro předávání údajů lze vycházet pouze z těch kodexů, kterým byla přiznána obecná platnost v rámci Unie.

5 POSTUP PŘIJÍMÁNÍ KODEXU CHOVÁNÍ PRO PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ

23. Z čl. 40 odst. 5 a čl. 40 odst. 9 vyplývá, že aby kodex určený pro předávání údajů mohl být přijat, musí být nejprve schválen příslušným dozorovým úřadem v EHP a následně prostřednictvím prováděcího aktu uznán Komisí jako obecně platný v rámci Unie.
24. Jak je uvedeno v oddílu 2 výše, budou-li kodexy určené pro předávání údajů s největší pravděpodobností používat správci/zpracovatelé k vytvoření rámce pro předávání údajů z více než jednoho členského státu, kodexy jako takové by se považovaly za „nadmárodní kodexy“ a měly by se řídit postupem pro schvalování nadnárodních kodexů, včetně nutnosti získat stanovisko EDPB, jak je uvedeno v oddílu 8 a příloze 4 pokynů 1/2019⁹. Jestliže sdružení/svaz nebo jiný subjekt hodlá přijmout kodex chování určený pro předávání údajů, mohou v praxi nastat různé scénáře:

- Návrh kodexu je koncipován jako „kodex podle GDPR“ a stejně tak má sloužit jako nástroj pro předávání údajů správci/zpracovateli ve třetích zemích. Takový návrh kodexu by musel být nejprve schválen příslušným dozorovým úřadem v souladu s postupem pro nadnárodní kodexy, včetně stanoviska výboru, a poté v souladu s čl. 40 odst. 9 uznán Komisí jako obecně platný v rámci Unie. Po dokončení těchto kroků se mohou správci/zpracovatelé ve třetích zemích tímto kodexem řídit, přičemž tento kodex může být používán za účelem poskytování vhodných záruk při předávání údajů do třetích zemí.

⁸ Viz dokument EDPB o postupu pro přípravu neformálních „zasedání týkajících se kodexů chování“ https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_documentprocedurecodesconductsessio ns_cs.pdf.

⁹ Viz pokyny 1/2019, dodatek 1 – Rozlišení mezi národními a nadnárodními kodexy.

- Kodex chování byl původně navržen a schválen jako „kodex podle GDPR“. Tento kodex je dále rozšiřován s ohledem na to, že se používá i jako nástroj pro předávání údajů správci/zpracovateli ve třetích zemích. Změna kodexu týkající se předávání údajů bude muset být předložena ke schválení příslušnému dozorovému úřadu, jenž bude postupovat v souladu s postupem pro nadnárodní kodexy, který zahrnuje stanovisko sboru. Poté bude v souladu s čl. 40 odst. 9 třeba, aby pozměněný kodex uznala Komise za obecně platný v rámci Unie, načež se správci ve třetí zemi budou moci tímto kodexem řídit a používat jej za účelem poskytování vhodných záruk při předávání osobních údajů do třetích zemí.
25. Vývojový diagram uvedený v příloze pokynů podrobně popisuje procesní kroky při přijímání kodexu chování určeného k předávání údajů s ohledem na výše uvedené možné scénáře.

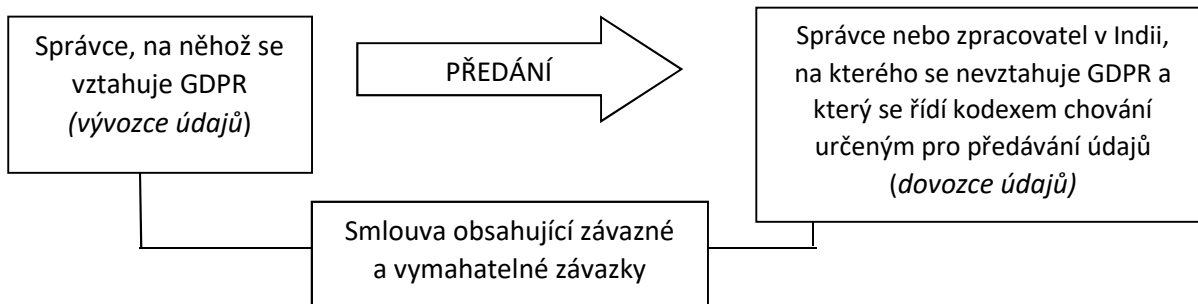
6 JAKÉ JSOU ZÁRUKY, KTERÉ MAJÍ BÝT PODLE KODEXU POSKYTOVÁNY?

6.1 Závazné a vymahatelné závazky, které mají být zavedeny

26. V čl. 40 odst. 3 GDPR se požaduje, aby správci a zpracovatelé, na které se GDPR nevztahuje a kteří se řídí kodexem určeným pro předávání údajů, přijali prostřednictvím smluvních nebo jiných právně závazných nástrojů závazné a vymahatelné závazky v tom smyslu, že budou uplatňovat příslušné záruky stanovené kodexem, a to zejména s ohledem na práva subjektů údajů.
27. Jak stanoví GDPR, lze tyto závazky přijmout prostřednictvím smlouvy, což se jeví jako nejjednodušší řešení. Mohly by být použity i jiné nástroje, a to za předpokladu, že tito správci/zpracovatelé řídicí se kodexem jsou schopni prokázat závaznost a vymahatelnost těchto jiných prostředků.
28. V každém případě musí mít nástroj závaznou a vymahatelnou povahu v souladu s právem EU a měl by být závazný a vymahatelný i subjekty údajů v postavení oprávněných třetích stran.
29. Kodex chování jakožto nástroj pro předávání údajů může mít členy nacházející se v EHP i členy nacházející se mimo EHP. Rozdíl mezi členy kodexu nacházejícími se v EHP a členy nacházejícími se mimo EHP spočívá v tom, že na prvně jmenované se přímo vztahuje GDPR, zatímco v případě druhé skupiny tomu tak není (za předpokladu, že se na ně nevztahuje čl. 3 odst. 2 GDPR).
30. Pokud jde o členy, kteří se řídí kodexem a kteří se nacházejí mimo EHP, je třeba zajistit, aby jejich závazek dodržovat „stanovenou úroveň ochrany údajů“ zaručoval, že úroveň ochrany údajů stanovená v GDPR nebude narušena. To je předpokladem pro jejich způsobilost k účasti na kodexu chování jako nástroji pro předávání údajů.
31. Za tímto účelem by mohl správce/zpracovatel ve třetí zemi (tj. dovozce údajů) podepsat smlouvu například se subjektem předávajícím údaje podle kodexu (tj. vývozcem údajů). V praxi by se mohla použít stávající smlouva, pokud existuje (např. smlouva o poskytování služeb mezi vývozcem a dovozcem údajů nebo smlouva, která má být uzavřena v souladu s článkem 28 GDPR v případě dovozců, kteří jsou zpracovateli), do níž by mohly být závazné a vymahatelné závazky zahrnuty. Další možnost by se mohla opírat o samostatnou smlouvu, a to tím způsobem, že by se ke kodexu určenému pro předávání údajů přidala vzorová smlouva, kterou by pak museli podepsat například správci/zpracovatelé ve třetí zemi a všichni příslušní vývozci údajů.
32. V závislosti na konkrétní situaci by měla existovat možnost volby nevhodnější varianty.

33. Má-li být kodex chování používán za účelem předávání a dalšího předávání údajů zpracovatelem dílčím zpracovatelům, měl by být odkaz na kodex chování a nástroj stanovující závazné a vymahatelné závazky pokud možno uveden také ve smlouvě se zpracovatelem podepsané mezi zpracovatelem a jeho správcem.

Závazné a vymahatelné závazky na straně dovozce údajů (příklad)

34. Obecně platí, že ve smlouvě nebo jiném nástroji musí být stanoveno, že se správce/zpracovatel zavazuje při zpracování údajů získaných podle kodexu dodržovat pravidla stanovená v kodexu určeném pro předávání údajů. Smlouva nebo jiný nástroj musí rovněž stanovit mechanismy umožňující vymáhání těchto závazků v případě jejich porušení ze strany správce/zpracovatele, zejména pokud jde o práva subjektů údajů, jejichž údaje budou podle kodexu předávány.

35. Smlouva nebo jiný nástroj by měly řešit zejména:

- existenci práva subjektů údajů, jejichž údaje se předávají podle kodexu, aby mohly jakožto oprávněné třetí strany vymáhat pravidla podle kodexu,
- otázku odpovědnosti v případě porušení pravidel kodexu ze strany člena kodexu nacházejícího se mimo EHP. Kodex musí obsahovat ustanovení o soudní příslušnosti, které uvádí, že subjekty údajů mají možnost v případě porušení pravidel stanovených kodexem ze strany člena kodexu ze státu mimo EHP podat proti takovému subjektu žalobu, a to uplatněním svého práva oprávněné třetí strany, včetně nároku na náhradu škody, vůči tomuto subjektu před dozorovým úřadem EHP a soudem EHP v místě obvyklého bydliště subjektu údajů. Člen kodexu ze státu mimo EHP musí přijmout rozhodnutí subjektu údajů, že tak učiní. Subjekty údajů mají rovněž možnost uplatnit jakýkoli nárok vyplývající z dodržování nebo v souvislosti s dodržováním kodexu chování dovozcem údajů vůči vývozci údajů u dozorového úřadu nebo soudu v místě provozovny vývozce údajů či v místě obvyklého bydliště subjektu údajů. Touto odpovědností by neměly být dotčeny mechanismy, které mají být v souladu s kodexem zavedeny v případě subjektu pro monitorování, který může rovněž přijmout opatření vůči správcům/zpracovatelům podle kodexu formou uložení nápravných opatření. Dovozce i vývozce údajů by měli rovněž souhlasit s tím, že subjekt údajů může být zastoupen neziskovým subjektem, organizací nebo sdružením za podmínek stanovených v čl. 80 odst. 1 GDPR,
- existenci práva vývozce vymáhat vůči členovi kodexu jednajícímu jako dovozce dodržování pravidel podle kodexu jako oprávněná třetí strana,
- existenci povinnosti dovozce informovat vývozce a dozorový úřad o každém zjištěném porušení kodexu stejným členem kodexu, který jedná jako dovozce údajů ze státu mimo EHP, a o všech nápravných opatřeních přijatých subjektem pro monitorování v reakci na toto porušení.

6.2 Kontrolní seznam prvků, které by měl obsahovat kodex chování určený pro předávání údajů

36. S ohledem na záruky poskytované stávajícími nástroji pro předávání údajů podle článku 46 GDPR (jako jsou závazná podniková pravidla) a v zájmu zajištění jednotné úrovně ochrany, jakož i s přihlédnutím k rozsudku Soudního dvora EU ve věci Schrems II¹⁰, se EDPB domnívá, že aby bylo možné považovat kodex za nástroj, který poskytuje vhodné záruky, měly by prvky, které má kodex určený pro předávání údajů obsahovat, zahrnovat následující:
- popis procesu předávání údajů, na které se má kodex vztahovat (povaha předávaných údajů, kategorie subjektů údajů, země),
 - popis zásad ochrany údajů, které je třeba podle kodexu dodržovat (transparentnost, korektnost a zákonnost, účelové omezení, minimalizace údajů a přesnost, omezení uložení, zpracování citlivých osobních údajů, zabezpečení, u zpracovatelů dodržování pokynů správce), včetně pravidel pro využívání zpracovatelů nebo dílčích zpracovatelů a pravidel pro další předávání,
 - opatření týkající se zásady odpovědnosti, která mají být v souladu s kodexem přijata,
 - zřízení odpovídajícího způsobu správy prostřednictvím inspektorů ochrany osobních údajů nebo jiných pracovníků odpovědných za dodržování povinností v oblasti ochrany údajů vyplývajících z kodexu,
 - existenci vhodného školicího programu, který se týká povinností vyplývajících z kodexu,
 - existenci auditu ochrany údajů (prováděného buď interními, nebo externími auditory) nebo jiného interního mechanismu pro monitorování dodržování kodexu nezávisle na dohledu, který má provádět subjekt pro monitorování jako u každého kodexu chování. Zatímco cílem programu auditu ochrany údajů je zajistit a prokázat dodržování kodexu, cílem auditů prováděných subjektem pro monitorování je posoudit, zda je žadatel způsobilý k účasti na kodexu a zda bude způsobilý i poté, co se stane členem, a zda jsou v případě porušení nezbytné sankce,
 - opatření týkající se transparentnosti, včetně snadného přístupu, pokud jde o používání kodexu, zejména s ohledem na práva oprávněných třetích stran.
 - poskytnutí práv subjektu údajů na přístup, opravu, výmaz, omezení, na oznámení o provedení opravy, výmazu či omezení, na námitku proti zpracování, právo nebýt předmětem rozhodnutí založených výhradně na automatizovaném zpracování, včetně profilování, tak jak je uvedeno v článcích 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21 a 22 GDPR,
 - vytvoření práv oprávněných třetích stran pro subjekty údajů, aby mohly jako oprávněné třetí strany vymáhat pravidla kodexu (jakož i podat stížnost u příslušného dozorového úřadu soudů EHP),
 - existenci vhodného postupu pro vyřizování stížností týkajících se porušení pravidel ochrany údajů spravovaného subjektem pro monitorování, který může být, bude-li to považováno za vhodné, doplněn interním postupem člena kodexu pro vyřizování stížností,
 - záruku, že v době přistoupení ke kodexu nemá správce/zpracovatel ze třetí země žádné důvody se domnívat, že mu právní předpisy platné pro zpracování osobních údajů ve třetí zemi předání brání v plnění povinností podle kodexu, a že v případě potřeby zavede společně s vývozcem

¹⁰ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ze dne 16. července 2020; Data Protection Commissioner v Facebook Ireland Limited a Maximilian Schrems.

doplňková opatření¹¹ k zajištění požadované úrovně ochrany v souladu s právem EHP¹². Kromě toho také popis kroků, které je třeba podniknout (včetně oznámení vývozci v EHP, zavedení vhodných doplňkových opatření) v případě, že se správce/zpracovatel ze třetí země po přistoupení ke kodexu dozví o právních předpisech třetí země, které členovi kodexu brání v dodržení závazků přijatých jakou součástí kodexu, a dále opatření, která je třeba přijmout v případě žádostí o přístup ze strany vlády třetí země,

- mechanismy pro řešení otázky změn kodexu,
- důsledky vystoupení člena z kodexu,
- závazek člena kodexu a subjektu pro monitorování spolupracovat s dozorovými úřady EHP,
- závazek člena kodexu týkající se souhlasu, že bude podléhat jurisdikci dozorového úřadu EHP v jakémkoli řízení, jehož cílem je zajistit soulad s kodexem chování a dále jurisdikci soudů EHP,
- kritéria výběru subjektu pro monitorování kodexu určeného pro předávání údajů, tj. k prokázání toho, že subjekt pro monitorování má nezbytnou úroveň odborných znalostí, aby mohl efektivně plnit svou úlohu v souvislosti s kodexem určeným pro předávání údajů.

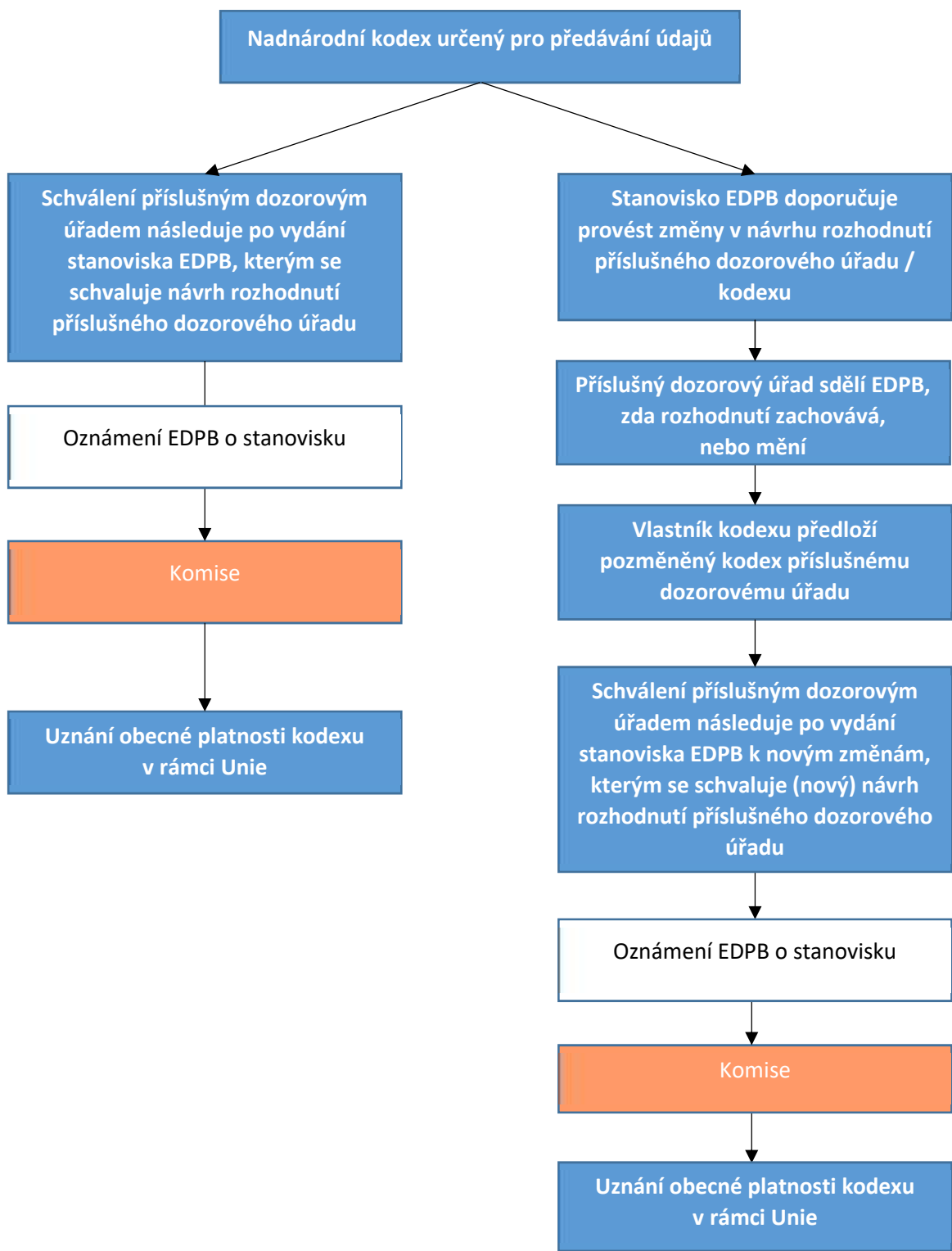
37. V každém případě je třeba poznamenat, že tyto prvky představují minimální záruky, které může být nutné doplnit dalšími závazky a opatřeními v závislosti na dotčeném předání údajů v souladu s kodexem chování.
38. EDPB vyhodnotí fungování těchto pokynů s ohledem na zkušenosti získané při jejich uplatňování v praxi a poskytne další pokyny k objasnění uplatňování výše uvedených prvků.

¹¹ EDPB zveřejnil doporučení týkající se opatření, která doplňují nástroje pro předávání údajů s cílem zajistit soulad s úrovní ochrany osobních údajů v EU, což může pomoci při posuzování týkajícím se třetí země a při určování vhodných doplňkových opatření.

¹² To se zakládá na skutečnosti, že právní předpisy a postupy, které respektují podstatu základních práv a svobod a nepřekračují rámec toho, co je v demokratické společnosti nezbytné a přiměřené za účelem zajištění jednoho z cílů uvedených v čl. 23 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, nejsou v rozporu se zárukami uvedenými v kodexu chování určeném pro předávání údajů.

PŘÍLOHA 1 – PŘIJETÍ KODEXU CHOVÁNÍ ZA ÚČELEM PŘEDÁVÁNÍ ÚDAJŮ – VÝVOJOVÝ DIAGRAM

A – Přijetí nadnárodního kodexu určeného pro předávání údajů

B – Změny nadnárodního kodexu, který má být používán jako kodex určený pro předávání údajů

